

К.е.н. Яковенко Р. В., Киглюк А. П.

Кіровоградський національний технічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Багатостороння підтримка розвитку малого бізнесу та побудова соціально орієнтованої економіки має стати головним вектором реформ в Україні, що слугуватиме фактором підвищення рівня життя населення та сприятиме процесам інтеграції національної економіки у світове глобальне господарство.

Розвиток малого бізнесу, який в усьому світі є одним з визначальних двигунів економіки, в Україні не зазнає суттєвих змін. Наприклад, у Данії малий бізнес створює 80% ВВП, в Італії – 60%, а в середньому в країнах ЄС близько 55-60%. У той же час в Україні, незважаючи на те, що малими вважаються 90% всіх зареєстрованих приватних підприємств, їх питома вага у ВВП не перевищує 12-14% [1].

Сьогодні серед основних причин гальмування розвитку малого підприємництва в Україні та її регіонах науковці виділяють наступні:

- переважно декларативний характер державної підтримки підприємства, що супроводжується неоднозначністю та суперечливістю чинної нормативно-правової бази;
- організаційно-правові труднощі започаткування бізнесу, особливо на стадії переходу від реєстрації до початку діяльності;
- обмеженість матеріальних та фінансових ресурсів (наприклад, недоступність кредитних ресурсів як для започаткування, так і для ведення бізнесу чи його відновлення, недостатні зв'язки з міжнародними фінансовими організаціями по залученню інвестицій і грантів);
- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малого підприємництва;

- обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки персоналу для підприємницької діяльності тощо.

Таблиця 1

**Показники діяльності малих підприємств в Україні
за 2010–2013 рр.**

<i>Показники</i>	<i>Роки</i>			
	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	357 241	354 283	344 048	373 809
Кількість суб'єктів господарювання на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	78	77	76	82
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	2 164,6	2 091,5	2 051,3	2 010,7
Кількість найманих працівників, тис. осіб	2 043,7	2 011,8	1 951,6	1 891,8
Середня заробітня плата по малих підприємствах, грн.	1 916	2 297	2 722	3 000
Мінімальна заробітня плата, грн.	869	941	1 073	1 147
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), млн. грн.	568 267	607 782	672 653	670 259

Проаналізувавши таблицю, можна зазначити, що в 2013 р. порівняно з 2010 р. кількість малих підприємств збільшилася на 16 568 од. Щодо негативних показників, то кількість зайнятих та найманих працівників у звітному 2013 р. порівняно з минулими періодами значно зменшилася. Покращення ми бачимо по заробітній платі, але на даний показник нам не потрібно звертати суттєву увагу тому, що цей показник, на нашу думку, зріс тільки за рахунок підвищення мінімальної заробітної плати в Україні.

Аналіз стану та проблем розвитку малого бізнесу в Україні свідчить про те, що в подальшому розвиток малого бізнесу без активного та позитивного втручання держави може привести до згорання (в основному – через подальшу «тіньову» бухгалтерію) даного сектора економіки з відповідним загостренням

економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Ось чому для України на сьогоднішній день особливо актуальним є розробка і реалізація обґрунтованої та ефективної державної політики підтримки розвитку малого бізнесу, стимулювання підприємницької діяльності, що є основою економічного та соціального благополуччя держави. Завдання нашої влади має базуватись на цілях, які збільшать кількість малих підприємств. Це полягатиме в забезпеченні в подальшому зростання зайнятості в даному секторі економіки на рівні 25–30% дієздатного населення та виробництва до 25% ВВП. Цього можна досягти, здійснивши наступні кроки:

- створення відповідної нормативно-правової бази;
- впровадження спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- створення єдиної системи реєстрації та легалізація суб'єктів підприємництва;
- впровадження порядку кредитування малого підприємництва комерційними банками під гарантії бюджетних коштів;
- введення пільгового оподаткування прибутку комерційних банків, одержаного за рахунок кредитування малих підприємств та ін. [2].

Для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором. Його відсутність засвідчується тим, що малі підприємств ще не відіграють вагомої ролі в економіці України. Це проявляється й у тому, що вони не стали одним із важливих засобів усунення диспропорцій на окремих товарних ринках, створення нових робочих місць і скорочення безробіття, активізації інноваційних процесів, розвитку конкуренції, швидкого насичення ринку товарами й послугами.

Література:

1. Аналітичний центр «Академія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.academia.org.ua/?p=635>.

2. Теоретичні та нормативно-правові основи малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sm.znaimo.com.ua/docs/63/index-305215-1.html?page=3>.